

Työ- ja elinkeinoministeriölle
kirjaamo@tem.fi
eeva.vartio@tem.fi

Lausuntopyyntö VN/11268/2021 TEM041:00/2021

Uudenmaan TE-toimiston lausunto: Yrittäjän työmarkkinatukioikeutta koskevan työttömyysturvalain väliaikaisensäännöksen voimassaolon jatkaminen

Yleistä

Uudenmaan TE-toimisto pitää yrittäjän työmarkkinatukioikeutta koskevan työttömyysturvalain väliaikaisen säännöksen voimassaolon jatkamista erittäin tärkeänä ja perusteltuna asiakkaiden toimeentulon kannalta.

Uudenmaan TE-toimisto kiinnittää kuitenkin huomiota siihen, että väliaikaisen lain voimassaolon jatkaminen toistuvasti muutamaksi kuukaudeksi kerrallaan aiheuttaa TE-toimistoissa huomattavasti lisätyötä, joka on pois muusta asiakaspalvelusta. Erityisesti näin tapahtuu, jos TE-toimistojen edellytetään ottavan yhteyttä henkilökohtaisesti jokaiseen työmarkkinatukea saavaan yrittäjäasiakkaiseen.

Perustelut

Uudenmaan TE-toimistossa on tällä hetkellä noin 10 000 työmarkkinatukea saavaa yrittäjäasiakasta. Covid-19-pandemian jatkuessa ja vaikuttaessa edelleen yritystoimintaan, mahdollisuus saada työmarkkinatukea turvaa yrittäjien toimeentuloa epävarmassa ja haasteellisessa tilanteessa.

On perusteltua, että koronan vuoksi käyttöön otetuista poikkeustoimista pyritään luopumaan heti kun se on mahdollista. Tästä näkökulmasta väliaikaisen lain voimassaolon jatkaminen lyhyeksi määräajaksi kerrallaan on ymmärrettävää. Toimeenpanon näkökulmasta lakimuutosten voimassaolon jatkaminen lyhyissä pätkissä tuottaa kuitenkin merkittävästi työtä. Koska tätä työtä ei ole kyetty automatisoimaan, se joudutaan tekemään manuaalisesti. Manuaalisesti tehtävään työhön kohdennettu henkilöresurssi on suoraan pois muusta asiakaspalvelusta. Uudenmaan TE-toimisto katsoo, että automatisoinnin mahdollisuutta tulisi edelleen selvittää ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämisen- ja hallintokeskus KEHA:ssa, vähintäänkin jotta tulevaisuudessa vastaaviin tilanteisiin kyettäisiin varautumaan paremmin.

Hallituksen esityksen pääasiallisissa vaikutuksissa on todettu jälleen, että esitetty muutos lisäisi lähinnä kertaluonteisesti sekä työ- ja elinkeinotoimistojen että Kansaneläkelaitoksen työmäärää. Uudenmaan

29.4.2021

TE-toimisto kiinnittää huomiota siihen, että kyseessä on vuoden 2021 alusta lukien jo kolmas kerta, kun mainittu työmäärä on lisääntymässä.

Kun säännöksen voimassaoloa jatkettiin huhtikuun 2021 alusta kolmella kuukaudella kesäkuun 2021 loppuun, Uudenmaan TE-toimistossa jatkamisen edellyttämiä toimenpiteitä on ollut tekemässä yhteensä 40 asiantuntijaa kuukauden ajan. Työskentely aloitettiin 29.3.2021 ja saadaan päätökseen 30.4.2021. Tänä aikana on käsitelty 10 422 asiakasta.

Pelkästään Uudenmaan TE-toimistossa on määräaikaisen lain voimaantulon jälkeen (2020–2021) annettu yhteensä yli 52 400 yrittäjien työmarkkinatukea koskevaa lausuntoa. Näistä lausunnoista valtaosa on annettu viimeisen 5 kuukauden aikana. Jotta tämä määrä lausuntoja on saatu annettua, tämä on vaatinut yhteensä 170 asiantuntijan täyden työpanoksen eli keskimäärin kuukautta kohti 34 asiantuntijan täyden työpanoksen. Tämän lisäksi kevästä 2020 alkaen keskimäärin seitsemän asiantuntijaa on käyttänyt täyden työajan uusien työmarkkinatukea hakevien yrittäjien palveluun.

Uudenmaan TE-toimisto haluaakin kiinnittää huomiota siihen, että työskentelykuukausissa laskettuna työttömyysturvalausuntojen antamiseen käytetty työpanos Uudenmaan TE-toimistossa on ollut yli kaksinkertainen verrattuna siihen työpanokseen, mikä on voitu kohdentaa varsinaiseen yrittäjien palveluun. Panostamalla työttömyysturvalausuntojen automatisointiin olisi voitu vapauttaa merkittävästi henkilöresurssia manuaalisesta ja osin mekaanisesta tallennustyöstä asiakkaiden palvelutarpeiden kartoittamiseen ja tilanteeseen sopivien palveluratkaisujen etsimiseen.

Jos lain voimassaoloa jatketaan esityksessä ehdotetulla tavalla, edellä mainittu työ yhteydenottoineen työmarkkinatukea saaviin yrittäjiin on tulossa tehtäväksi uudestaan kesä-heinäkuun taitteessa. Työn organisoinnin ja resursoinnin näkökulmasta ajankohta on meneillään olevasta lomakaudesta johtuen haasteellinen. Myös vuonna 2020 yrittäjien työmarkkinatukioikeuden jatkaminen ajoittui keskelle lomakautta, mutta tuolloin tilanteen hoitamista helpotti se, että TE-toimiston työnjohdon alla oleva henkilöstömäärä oli merkittävästi nykyistä suurempi. Työllisyyden kuntakokeilujen käynnistyttyä 1.3.2021 Uudenmaan TE-toimiston henkilöstöstä noin 430 htv:tä on siirtynyt kuntien työnjohdon alle. Yrittäjien työmarkkinatukioikeuden jatkamiseen liittyvä työ kuuluu kokonaisuudessaan TE-toimiston vastuulle, koska asiakkaat eivät ole työttömiä työnhakijoita eivätkä siten kuulu kuntakokeilujen asiakasryhmään.

Edellä kerrotulla Uudenmaan TE-toimisto haluaa kuvata, että kyseessä on todella suuri työmäärä. Kun asiassa ei mitä ilmeisimmin ole mahdollisuutta hyödyntää automatisaatiota, Uudenmaan TE-toimisto esittää vahvana toiveena, että jatkolausunnot yrittäjille voitaisiin antaa ilman yhteydenottoa kyseisiin yrittäjäasiakkaisiin. Tämä sujuvoittaisi ja nopeuttaisi prosessia TE-toimistossa merkittävästi. Asiakkailla on joka tapauksessa velvollisuus itse ilmoittaa työllisyystilanteensa muutoksista, ja tällöin etuuden maksaja selvittää mahdollisten tulojen muutoksen vaikutuksen työttömyysetuuteen.

29.4.2021

KEHA/2601/2021

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt juristi Tuomas Kallio ja ratkaissut johtaja Tiina Korhonen.

Tämä asiakirja KEHA/2601/2021 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument KEHA/2601/2021 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Korhonen Tiina 30.04.2021 09:56

Esittelijä Kallio Tuomas 29.04.2021 14:04